

Publicerad: 21-02-2019

Jouko Kinnunen, forskningschef, tel. +358 (0)18 25 494

Konjunkturindikatorer 2018

I korthet

- Förändringar i *råoljepriset* har en stark inverkan på den åländska ekonomin, i synnerhet på sjöfarten. Priset på Nordsjöolja (Brent) sjönk till ca 60 USD per fat i slutet av år 2018.
- Hushållens *förtroendeindikator* sjönk från höga nivåer i både Finland och Sverige under året. I Sverige är den nuvarande förtroendenivån i paritet med långtidsmedelvärdet, medan hushållen fortfarande är mer optimistiska i Finland.
- Den *svenska kronan* har långsiktigt försvagats i förhållande till euron. Växelkursen låg under merparten av 2018 kring 10,2 - 10,3 kronor per euro.
- Den årliga prisstegringen (*inflationen*) var 1,3 procent på Åland år 2018, aningen högre än i Finland (1,1 procent).
- *Det relativa arbetslöshetstalet* sjönk till 3,5 procent år 2018 från 3,6 procent år 2017. Andelen långtidsarbetslösa av samtliga arbetslösa fortsatte att öka för sjunde året i rad. Andelen lediga jobb i förhållande till andelen arbetslösa ökade betydligt mellan 2017 och 2018.
- *Rörligheten i företagsbeståndet* 2018 låg på något lägre nivå än 2017 sett till antalet nystartade företag (under de tre första kvartalen) och på ungefär samma nivå sett till antalet konkurser (hela året).
- Tillväxten av *omsättningen i det privata näringslivet* blev negativ år 2018, -0,4 procent. En positiv tillväxt inom de flesta branscherna motverkades av negativ tillväxt inom branscher som transport, bygg, handel och företagstjänster.
- *Lönesummans tillväxt* på 2,8 procent i det privata näringslivet var avsevärt snabbare än omsättningens tillväxt år 2018.
- Tillväxten i *turismens omsättning* (inkl. passagerarsjöfarten), ser ut att ha minskat under de tre senaste åren (2016–2018), i medeltal med 1,4 procent, och hamnar år 2018 på en svag tillväxt kring +0,2 procent. Lönesummans tillväxt var det senaste året något starkare och låg på 1,3 procent år 2018.

Inledning

Nedan följer en sammanställning av några centrala indikatorer relaterade till den ekonomiska konjunkturen. Översikten rymmer varierande tidsperspektiv och syftar till att belysa såväl något längre trender baserade på årliga data som kortsiktiga månadsvisa förändringar fram till och med december 2018.

Den åländska ekonomin är direkt och indirekt beroende av förändringar i den internationella omgivningen, i synnerhet av utvecklingen i Finland och Sverige samt förändringar i oljepriset. Här presenteras därför kontinuerliga data på råoljepriser, förtroendeindikatorer för hushållen samt valutakurser och inflation.

De specifikt åländska data i denna översikt omfattar olika former av arbetslöshetsdata, uppgifter om konkurser och nystartade företag, samt uppgifter från företag registrerade på Åland framtagna ur ÅSUB:s omsättnings- och löneregister.

Råoljepriset

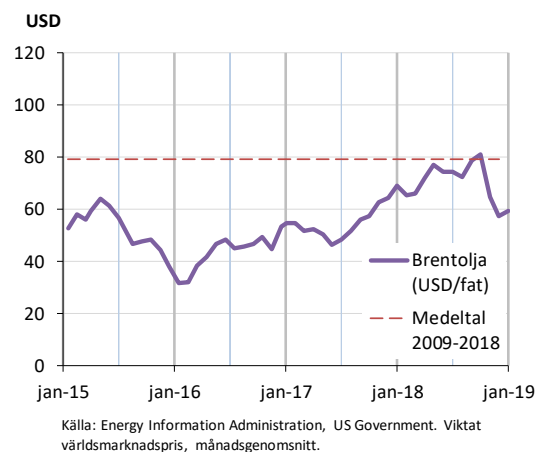
Priset på råolja har trendmässig stigit under de senaste två åren fram till slutet av 2018. Innan dess såg vi en brant nergång mellan försommaren 2015 och början av 2016, då priset gick snabbt från 64 till 32 USD per fat. Under 2016 skedde sedan en klar återhämtning. Ett fat Brentolja kostade i medeltal 44 US-dollar 2016, vilket var 17 procent billigare än året före och den lägsta årsvisa noteringen på över ett decennium. Vid slutet av 2016 hade de två senaste årens nedgång återhämtats.

Den uppåtgående trenden fortsatte under 2017 och större delen av 2018, men den kom till ett abrupt slut i november 2018. Från att i början av året ha legat på över 80

USD/fat sjönk priset till under 60 dollar fatet i december/januari (*Figur 1*). De flesta prognosmakare förväntar sig att priset på brentolja håller sig i närheten av 60 dollar det närmaste året.

Effekten på råoljepriset av OPEC:s produktionsbegränsning motverkas av en försvagad efterfrågan från Kina, ökad energieffektivisering och ett ökat utnyttjande av alternativa energikällor.

Figur 1. Priset på råolja (Brent). USD per fat, 2015–2018

Men låga oljepriserna följer även låga priser på bunker vilket generellt sett har en positiv inverkan på den åländska ekonomin. Den landbaserade transportsektorn, industrin och hushållen på Åland gynnas av låga bränslekostnader, mer så än genomsnittshushållen i Finland.

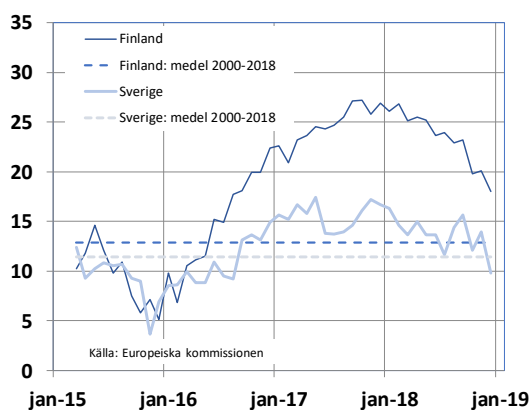
Hushållens förtroendeindikator

Vi har ingen egen indikator för de åländska hushållens förtroende för det ekonomiska tillståndet på Åland. I brist på en sådan utgår vi från att de åländska hushållens förväntningar rätt nära följer de finländska.

De finländska hushållens syn på den egna och landets ekonomi stärktes dramatiskt under 2016 (*Figur 2*); från starkt negativ i

början på året till starkt positiv i december. Den uppåtgående trenden fortsatte närmast oavbrutet under 2017 (Figur 2). Förtroendeindikatorn låg i slutet av år 2017 högre än på 20 år. Sedan dess har förväntningarna avsevärt avmattats, särskilt i Finland.

Figur 2. Förtroendeindikator för hushållen i Sverige, Finland 2015–2018

Från mitten av 2015 till slutet av 2017 följde de svenska hushållens förtroende för den egna och Sveriges ekonomi den finländska trenden, för att vända neråt igen under 2018 (Figur 2). Från september 2016 till mitten av 2018 låg Sveriges konsumentförtroendeindikator över det egna långtidsmedelvärde (Figur 2). I nuläget ligger indikatorn nära medelvärdet.¹

Den finländska ekonomins starka återhämtningsfas har under hösten 2018 avmattats något, samtidigt som Sveriges ekonomi varit stark under en längre tid. Detta innebär att hushållen har olika utgångspunkter då de bedömer huruvida de tror att situationen kommer att bli bättre eller sämre de kommande tolv månaderna. De finska konsumenterna har vid nuläget ett högre förtroende för ekonomin trots nedgången från de högsta nivåerna.

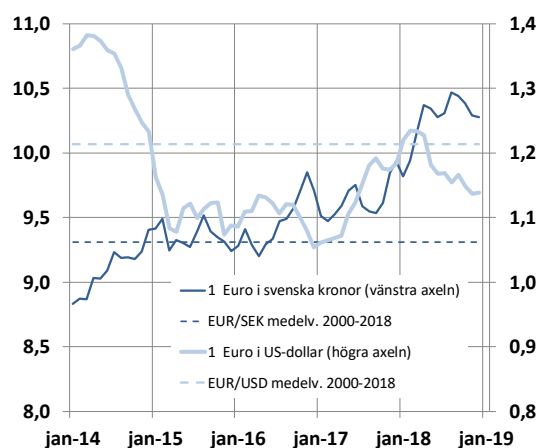
Förtroendeindikatorn för hushållen i

eurozonen sammantagna har även den nått sin kulmen i början av 2018 och visar därefter en nedåtgående trend. Konsumentförtroendet i eurozonen är dock fortfarande högre än det långtidiga genomsnittet.

Valutakurser

Från början av 2014 och framåt har den svenska kronan försvagats trendmässigt gentemot euron. Kronans kurs har försvagats så att växelkursen sedan mars 2018 överstiger tio kronor per euro.

Figur 3. Euro i svenska kronor och US-dollar 2014–2018

Medelvärdet på en euro uttryckt i kronor var 10,26 under 2018 och den sista månadsnoteringen i januari 2019 var 10,27, den starkaste kursen gentemot kronan, eller omvänt den svagaste kronan på tio år (Figur 3). Prognoserna för kronkursens utveckling pekar på en försiktig förstärkning mot 10 kronor per euro.

Den ljusare kurvan i Figur 3 illustrerar eurons kurs gentemot US-dollar. Efter att under 2014 ha legat över långtids-genomsnittet för 2000-talet, låg kursen på US-dollar i förhållande till euron relativt

¹ Konjunkturinstitutet (2018) Konjunkturbarometern.

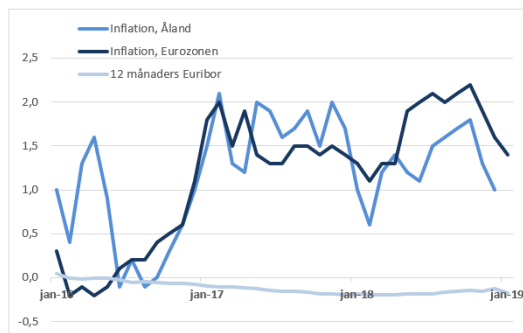
stabil 2015–2016. Under 2017 stärktes eurons kurs gentemot dollarn, men den försvagades åter under 2018 under långtidsmedelvärdet (Figur 3). Förväntningarna lutar åt en fortsatt förstärkning av dollarn under 2019.

Nettoeffekten av en förstärkt dollar är positiv för den åländska tankerverksamheten, men negativ för passagerarrederierna vars bunkerpriser till stor del sätts i dollar.

Inflation och räntor

Inflationen i eurozonen steg från kring noll procent första halvan av 2016 till kring två procent i början av 2017. Därefter har inflationen rört sig mellan 1,4 - 2,1 procent, vilket kan tolkas motsvara den europeiska centralbankens målsättningar (Figur 4). Inflationen i eurozonen stannade på 1,7 procent 2018.

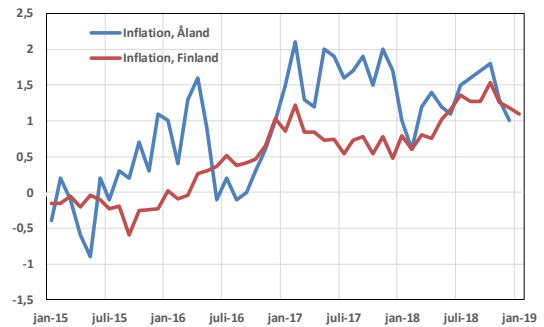
Figur 4. Inflation och räntor. Åland och Euroområdet, 2016–2018

Källa: ÅSUB, Finlands bank,
<https://www.emmi-benchmarks.eu/euribor-org/euribor-rates.html>

De finländska konsumentpriserna steg gradvis snabbare från hösten 2015 fram till februari 2017 (Figur 5). Därefter sjönk den månadsvisa inflationen något för att åter ta ny fart under 2018. Den årsvisa inflationen i Finland uppgick 2018 till 1,1 procent.

Figur 5. Inflationen på Åland och i Finland, 2015–2018

Prisutvecklingen på Åland följer vanligtvis nära den som gäller för Finland som helhet. Senaste år (2018) var den årliga inflationen endast aningen högre på Åland (Figur 5); 1,3 procent att jämföra med Finlands 1,1.

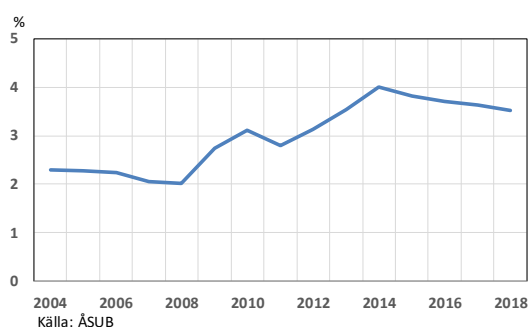
Högre priser inom huvudgruppen "rekreation och kultur" inverkar mest på uppgången (med i genomsnitt 0,4 procentenheter), medan lägre priser främst inom huvudgruppen "inventarier, hushållsutrustning och rutinunderhåll av bostaden" dämpade inflationen marginellt under år 2018.

Trenden i ECB:s långa referensränta (12 månader) har fortsatt legat under nollstrecket 2018 för sjätte året i följd (Figur 4) vilket avspeglar de kontinuerligt låga interbank-räntorna i Europa.

Arbetslösheten

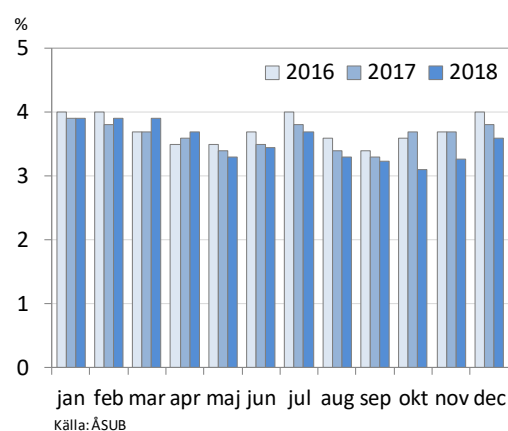
En viktig konjunkturindikator är andelen arbetslösa i förhållande till arbetskraften. Den årsvisa arbetslöshetstrenden på Åland var uppåtgående från 2011, fram till 2014 då den högsta årsnoteringen på 17 år; 4,0 procent, nåddes.

Figur 6. Relativt arbetslöshetstal 2004–2018 (procent)

Sedan dess har arbetslösheten sjunkit. År 2016 låg årsgenomsnittet på 3,7 procent, 2017 på 3,6 och slutligen på 3,5 år 2018 (Figur 6). I januari 2019 uppgick arbetslösheten till 3,7 procent, vilket var två tiondelar lägre än 12 månader tidigare.

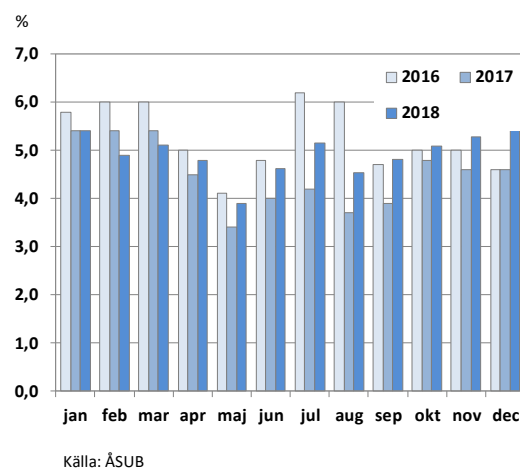
Figur 7. Relativt arbetslöshetstal (procent) månadsvis 2016–2018

Som framgår av de mörkare staplarna i Figur 7 har den månatliga arbetslösheten

under 2018 för det mesta legat strax under föregående års nivå. Det återstår att se om den nedåtgående trenden i arbetslösheten fortsätter ännu under 2019.

Figur 8. Ungdomsarbetslöshetsgrad 2016–2018 (procent)

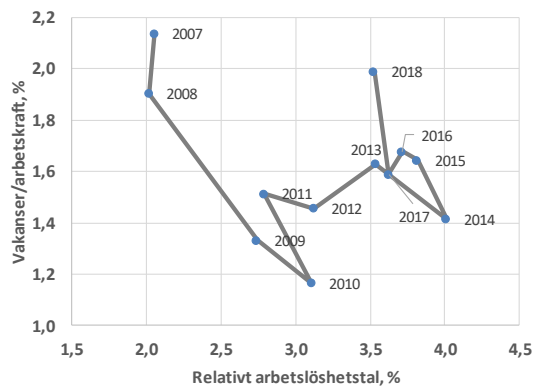

Eftersom antalet yngre arbetslösa ålänningar är förhållandevis lågt, är ungdomsarbetslösheten till sin natur mer volatil än den generella arbetslösheten (Figur 8).

Ungdomsarbetslösheten har legat på en högre nivå under 2018 än året före ända sedan april 2018. Årsnoteringen, 4,9 procent, blev högre än för år 2017 men lägre än för år 2016 (Figur 8). Förändringen i ungdomsarbetslösheten kan dock fungera som en tidig signal för en vändning i arbetsmarknadsläget.

Matchningsproblem kan illustreras med den så kallade Beveridgekurvan som visar förhållandet mellan andelen lediga platser i förhållande till arbetskraften respektive det relativa arbetslöshetstalet (Figur 9).

Vid ökade matchningsproblem flyttas kurvan uppåt och samtidigt till höger i figuren. Kurvans rörelse i Figur 9 sedan 2009 antyder ett ökande "kompetensglapp" på den åländska arbetsmarknaden.

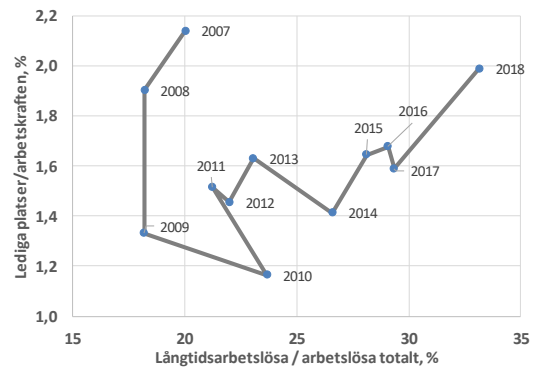
Figur 9. Vakanser och relativt arbetslöshetstal (procent*) 2007–2018

*) Avser lediga tjänster och öppet arbetslösa som andel av arbetskraften respektive år.
Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

Allmänt brukar en förbättring av den ekonomiska konjunkturen innebära en högre vakansgrad och lägre arbetslöshetsgrad (en rörelse uppåt och till vänster i *Figur 9*).

ÅSUB:s arbetsmarknadsstatistik visar även att antalet tillsatta platser har varit på uppåtgående sedan 2010, efter ett ras i samband med finanskrisen. Under 2017 tillsattes i medeltal 207 platser per månad jämfört med 153 platser per månad 2010. Antalet steg till 221 under 2018. *Tillsättningstiderna* har inte förändrats under 2018.²

Figur 10 visar ett mönster som liknar det som visas i *Figur 9*. Den ställer vakansgraden (lodräta axeln) i förhållande till den procentuella andelen långtidsarbetslösa av alla arbetslösa. Den kraftiga rörelsen utåt till höger och uppåt under 2018 visar att långtidsarbetslösheten ökade relativt sett samtidigt som vakansgraden också ökade.

Figur 10. Vakanser och långtidsarbetslöshet (procent*) 2007–2018

*) Avser dels lediga tjänster som andel av arbetskraften, dels långtidsarbetslösa som andel av alla öppet arbetslösa respektive år
Källa: Bearbetningar av uppgifter från ÅSUB, Arbetsmarknad

Andelen lediga platser som andel av det totala antalet personer i arbetskraften (vakansgraden) har ökat nästan årligen sedan början av 2010-talet. Samtidigt har också det genomsnittliga antalet tillsatta platser per månad fortsatt att öka på grund av en allmänt ökad rörlighet på arbetsmarknaden under 2018.

Sammanfattningsvis visar graferna på ökande matchningsproblem på den åländska arbetsmarknaden. Den åländska arbetsmarknaden är liten och svagt diversifierad, vilket gör det svårare att anpassa sig till förändringar i arbetskraftsbehovet. Ålands räddning har dock varit den relativt omfattande flyttningsrörelsen som underlättar matchningen³.

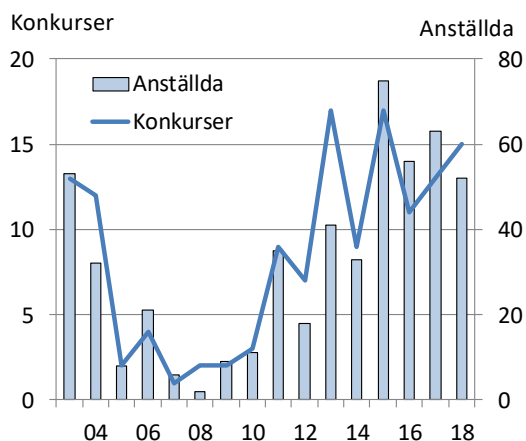
Företagsbeståndet och konkurser

En titt på *Figur 11* visar att efter 2007 kom en stigande trend i antal konkurser och berörda anställda som fortgick till 2015. Under 2016 genomfördes 11 konkurser som berörde 56 anställda. Året därpå kom en nergång till 13 konkurser och 63 anställda.

² Andelen tillsättningar som görs inom tre veckor minskade från 59 procent 2006 till 53 procent åren 2017-18.

³ Inflyttnings (brutto) andel av befolkningen har överstigit 3 procent under det senaste decenniet.

Figur 11. Konkurer och berörda anställda, 2003–2018

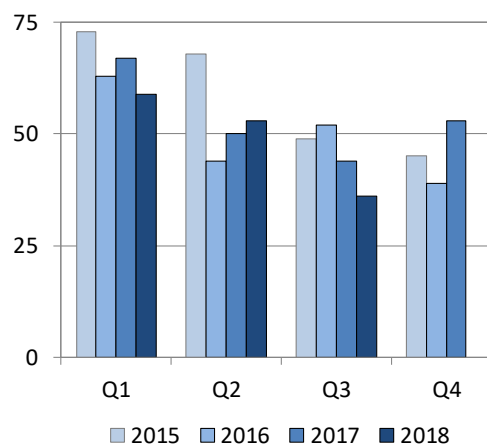
Källa: Statistikcentralen, Finland

Enligt Statistikcentralens senaste uppgifter uppgick antalet konkurer år 2018 till 15 stycken och berörde 52 personer.

Vi har tillgång till två olika typer av information om förändringar i företagsbeståndet. För det första har vi kvartalsvisa uppgifter från den finländska Statistikcentralen om nystartade och nerlagda företag som omfattar alla företag som registreras och avregistreras oberoende av omfattningen av deras verksamhet och omsättning.

För det andra har vi uppgifter om själva det årliga företagsbeståndet som endast omfattar företag med minst 10 000 euro i omsättning per år från ÅSUB:s företagsregister, men dessa uppgifter täcker ännu inte år 2018.

Figur 12. Nystartade företag (antal), kvartalsvis 2015–2018

Källa: Statistikcentralen, egen bearbetning

Som framgår av *Figur 12* var antalet nystartade företag under de tre första kvartalen 2018 sammantaget något lägre än året innan.

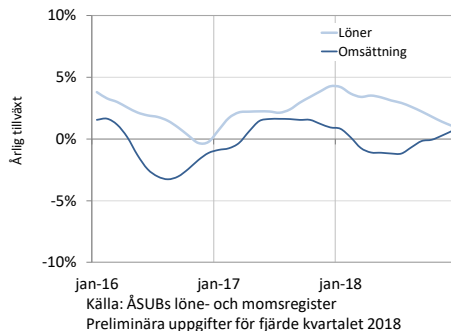
Omsättning och lönesummor

ÅSUB har tillgång till ett register av betydelse för uppföljning av konjunkturutvecklingen i det privata näringslivet. Det handlar om ett register varifrån vi får uppgifter dels om omsättningen i företagen, dels om företagens utbetalda löner. Uppgifterna innefattar även de på Åland registrerade företagens verksamhet i Finland.

Figur 13 visar den mörkare kurvan den procentuella tillväxten av omsättningen i det privata näringslivet (för branschvisa uppgifter se *Tabell 1*, s. 10, och ÅSUB:s [databas Företag](#)).

Efter en avtagande och till och med negativ tillväxttakt 2016, vände omsättningen uppåt i början av 2017, men tillväxten klingade åter av under 2018.

Figur 13. Omsättningen och lönesumman i det privata näringslivet (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt, januari 2016 – december 2018

En positiv tillväxt inom de flesta branscherna motverkades av negativ tillväxt inom branscher som transport, bygg, handel och företagstjänster. Den årliga tillväxten för hela näringslivet blev negativt: -0,4 procent år 2018.

Omsättningens tillväxt var starkast inom primärnäringarna (som i det här materialet består till stor del av fiskodlingar och större jordbruksfastigheter), personliga tjänster samt övrig industri. För branschvisa omsättningsuppgifter se *Tabell 1*, s. 10.

Som framgår av *Figur 13* har variationerna i tillväxten av lönesumman i det privata näringslivet följt omsättningens tillväxt under de senaste åren. Man kan emellertid avläsa en viss tendens mellan löner och omsättning. Efter det ligger förändringarna i lönesumman efter förändringarna i omsättningens tillväxt i tid. Skillnaden handlar även om att lönernas tillväxt ligger på en högre nivå än omsättningens; enligt preliminära uppgifter på 2,8 procent. (För branschvisa uppgifter se *Tabell 2*, s. 11, eller ÅSUB:s [databas](#)).

⁴ Vi har uppskattat landturismens andel av Ålands BNP till baspris (inklusive offentlig verksamhet och icke-vinstsyftande verksamhet) för år 2016 till cirka 4,5 procent, vilket motsvarade ett förädlingsvärde om 53 miljoner euro.

”Enligt den vidaste definitionen av turismen som förutom turisternas direkta landkonsumtion på Åland och ålänningarnas egen konsumtion av turisttjänster även inkluderar de åländska företagens turisminkomster utanför

Sammanfattningsvis, gällande år 2018, har vi kunnat avläsa en avtagande månatlig tillväxt för det privata näringslivets lönesumma och till och med en nergång för det privata näringslivets totala omsättningssumma, som dock visar tecken på en mycket svag återhämtning.

Turismens omsättning och lönesummor

Vi behandlar turismen dels som en *total* som omfattar såväl turismverksamhet som försiggår till sjöss tillsammans med verksamheten på land. Ur denna total skiljer vi sedan ut den avgränsade *landturismen*. Dessa två avgränsningar av turismen finns inte som färdiga statistiska kategorier i våra register, utan måste indirekt räknas fram som andelar i olika branscher utgående från enkätbaserade undersökningar som vi gjort med några års mellanrum.⁴ Den senaste av dessa färdigställdes 2014.⁵ I undersökningarna används en definition av landturismen som följer den som tillämpas inom nationalräkenskaperna och omfattar turisternas konsumtion på Åland samt ålänningarnas egna köp av resetjänster från till exempel åländska resebyråer.⁶

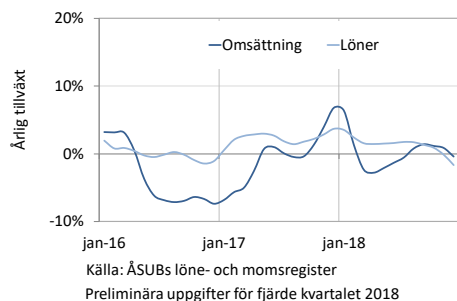
Det bör betonas att definitionen är bred och innefattar bl.a. alla rese- och turistprodukter som åländska företag tillhandahåller både på och utanför Åland, inklusive ålandsägda fartygs försäljning till turister som inte kommer till Åland.

Åland samt de åländska passagerarrederiernas totala försäljning till turister, uppskattas turismens andel av Ålands BNP till baspris till 19,9 procent 2013. Turismens totala förädlingsvärde 2013 uppskattas till nästan 213 miljoner euro.” (ÅSUB Rapport 2014:1, sid. 13–14).

⁵ ÅSUB Rapport 2014:1

⁶ ÅSUB Rapport 2014:1, sid. 13–14.

Figur 14. Turismens omsättning och lönesumma (löpande penningvärde). Procentuell tillväxt, januari 2016 – december 2018

Tillväxten av *turismens* omsättning beskrivs av den mörka kurvan i *Figur 14*. Eftersom sjöfarten utgör både en stor del av turismen och av den totala ekonomin återspeglar kurvan för turismen under åren 2016–2018 den övergripande utvecklingen.

Efter ett svagt år 2016 med en årlig minskning på -3,5 procent blev tillväxttakten på omsättningen året därpå åter negativ: -0,7 procent. År 2018 steg turismens omsättningstillväxt till blygsamma 0,2 procent.

Sett över den senaste treårsperioden (2016–2018) blev omsättningen i den årliga tillväxttakten medeltal negativ; -1,4 procent i löpande priser, vilket i praktiken innebär en större minskning i reella termer när man tar hänsyn till inflationen.

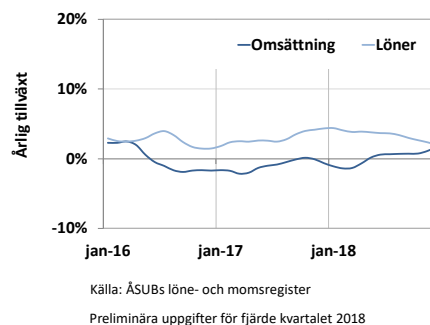
Variationerna i den samlade lönesummans tillväxt inom turismnäringen (den ljusa kurvan i *Figur 14*) har under de tre senaste

åren 2016–2018 följt omsättningens, men utslagen har varit mindre markanta. Lönesummans tillväxt under 2016 låg stilla på 0,0 procent för att sedan stiga till 2,3 procent året därpå.

År 2018 minskade tillväxten med en procentenhet till 1,3 procent enligt preliminära uppgifter, vilket betyder att i reella termer ligger arbetsefterfrågans tillväxt inom turism nära noll eftersom arbetskraftskostnadernas ökningstakt har legat kring en procent under de senaste åren.

Tillväxten av *landturismens* omsättning under 2016 var också negativ och samma utveckling fortsatte nästan oavbrutet till sommaren 2018, efter vilken tillväxten har åter varit svag positiv (*Figur 15*).

Figur 15. Landturismens omsättning och lönesumma. Procentuell tillväxt, januari 2016 – december 2018

Lönesummans utveckling har varit positiv under 2016-2018 och den hamnade preliminärt på 3,4 procent år 2018.

Tabell 1. Omsättningen i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde; beräknat från tidseriens trendkomponent) 2015–2018

	Totalt	Primär	Livsm.- industri	Övrig industri	Vatten och el	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/ Rest./	Företags- tjänster	Personl. tjänster	Land- turism	Turism
jan.15	1,0	12,5	0,9	3,7	8,0	14,3	-2,4	-1,3	-4,0	3,0	2,1	18,8	-0,2
feb.15	0,7	12,5	0,5	3,7	0,8	15,8	-4,3	-0,7	0,6	3,8	0,6	19,9	1,5
mar.15	1,1	12,4	0,1	3,7	1,6	17,3	-5,5	0,2	3,6	4,6	-0,5	20,7	2,9
apr.15	1,4	12,3	-0,3	3,7	3,0	19,0	-6,3	0,7	4,6	5,1	-0,9	20,8	3,2
maj.15	2,0	12,0	-0,5	3,7	1,4	20,2	-6,6	2,0	5,0	5,3	-0,8	21,3	4,6
jun.15	2,8	11,8	-0,6	3,7	-1,0	19,9	-6,5	4,3	6,0	5,4	-0,4	22,1	7,6
jul.15	3,2	11,6	-0,8	3,7	-4,0	18,4	-6,7	5,8	6,6	5,4	0,0	22,5	9,5
aug.15	2,9	11,5	-0,9	3,7	-6,0	16,9	-7,2	5,9	6,6	5,4	0,5	22,6	9,5
sep.15	2,0	11,3	-0,9	3,7	-3,4	15,0	-7,9	4,8	5,7	5,4	1,1	22,3	7,9
okt.15	1,1	11,1	-0,6	3,7	-1,7	12,6	-8,0	3,2	5,3	5,4	1,8	21,6	5,6
nov.15	0,7	10,9	-0,3	3,7	-4,6	9,7	-7,1	2,2	7,2	5,3	2,7	21,4	4,3
dec.15	1,0	10,7	0,1	3,7	-4,2	7,2	-5,6	2,2	8,4	4,9	4,4	21,6	3,8
jan.16	1,5	10,6	0,3	3,7	1,7	5,2	-3,5	2,4	7,4	4,4	7,0	2,3	3,2
feb.16	1,6	10,5	0,4	3,7	5,6	3,0	-1,8	2,5	7,4	4,0	9,2	2,3	3,1
mar.16	1,2	10,4	0,5	3,7	4,8	0,4	-0,4	2,1	8,3	3,8	10,1	2,5	3,1
apr.16	0,1	10,4	0,7	3,7	2,2	-2,4	0,7	-0,2	7,8	3,7	9,6	2,0	0,5
maj.16	-1,3	10,5	0,8	3,7	1,0	-4,9	1,5	-3,6	6,0	3,8	9,0	0,6	-3,7
jun.16	-2,4	10,5	0,7	3,7	2,5	-6,5	2,0	-5,9	4,4	4,2	9,1	-0,5	-6,2
jul.16	-3,0	10,5	0,6	3,7	5,6	-7,1	2,5	-6,9	3,4	4,6	9,6	-1,0	-6,8
aug.16	-3,3	10,4	0,5	3,7	7,5	-7,7	3,2	-7,4	2,7	4,9	10,0	-1,7	-7,1
sep.16	-3,0	10,4	0,4	3,7	5,1	-7,9	3,9	-7,3	2,8	5,2	8,9	-1,9	-6,9
okt.16	-2,4	10,3	0,3	3,7	3,9	-7,7	4,6	-7,0	3,7	5,5	6,5	-1,7	-6,4
nov.16	-1,7	10,1	0,4	3,7	5,2	-6,4	4,9	-7,2	3,7	6,1	3,9	-1,6	-6,7
dec.16	-1,1	9,9	0,7	3,7	2,4	-4,1	4,7	-7,6	3,2	6,9	1,1	-1,7	-7,4
jan.17	-0,9	9,6	0,9	3,7	-2,4	-2,0	4,0	-6,9	2,2	7,5	-1,5	-1,6	-6,8
feb.17	-0,8	9,3	1,5	3,7	-4,8	-0,5	3,3	-5,6	-0,4	7,6	-3,6	-1,7	-5,7
mar.17	-0,3	9,1	2,1	3,7	-4,4	0,9	2,3	-4,5	-3,2	7,5	-4,7	-2,2	-5,0
apr.17	0,6	9,0	2,6	3,7	-1,5	2,2	1,2	-2,3	-3,6	7,6	-4,9	-2,0	-2,5
maj.17	1,5	8,9	2,9	3,7	-0,3	3,1	-0,1	0,2	-2,0	7,7	-5,4	-1,3	0,7
jun.17	1,6	8,8	3,3	3,7	-3,5	2,7	-1,2	0,8	-0,2	7,4	-6,3	-1,0	1,0
jul.17	1,6	8,8	3,6	3,7	-5,7	1,1	-2,0	0,4	1,0	6,8	-7,0	-0,8	0,1
aug.17	1,6	8,7	3,8	3,7	-5,0	-0,4	-2,7	0,2	2,1	5,9	-7,1	-0,5	-0,5
sep.17	1,5	8,5	3,9	3,7	-4,3	-1,1	-3,6	0,5	2,6	4,9	-6,3	-0,1	-0,4
okt.17	1,5	8,4	3,7	3,7	-4,7	-0,7	-4,9	2,1	1,8	4,0	-4,0	0,1	1,3
nov.17	1,2	8,3	3,4	3,7	-5,6	-0,6	-6,4	4,3	0,1	3,0	-1,0	-0,1	4,0
dec.17	0,9	8,2	3,1	3,7	-5,3	-1,4	-6,7	6,3	-0,5	1,8	2,0	-0,7	6,8
jan.18	0,8	8,2	2,9	3,7	-2,0	-2,0	-6,0	5,6	0,6	1,0	3,9	-1,1	6,4
feb.18	0,1	8,0	2,6	3,7	3,1	-2,5	-4,9	1,7	2,4	0,5	4,7	-1,4	1,3
mar.18	-0,7	7,6	2,1	3,7	4,2	-3,1	-3,6	-1,3	4,0	0,0	4,9	-1,3	-2,4
apr.18	-1,1	7,3	1,7	3,7	-2,2	-3,0	-2,3	-2,1	4,8	-0,4	5,3	-0,7	-2,8
maj.18	-1,1	6,9	1,5	3,7	-7,5	-2,4	-1,4	-1,9	3,7	-0,7	6,2	0,2	-2,1
jun.18	-1,2	6,5	1,4	3,7	-3,2	-1,5	-1,2	-1,3	1,8	-0,8	7,3	0,6	-1,3
jul.18	-1,2	6,1	1,3	3,7	3,9	-0,1	-1,6	-0,5	0,8	-0,8	8,1	0,6	-0,6
aug.18	-0,7	5,9	1,3	3,7	4,3	1,2	-1,8	0,6	0,8	-0,8	8,8	0,7	0,8
sep.18	-0,2	5,7	1,4	3,7	2,6	1,9	-1,7	1,1	1,7	-0,6	9,6	0,7	1,4
okt.18*	-0,1	5,6	1,8	3,7	1,8	2,0	-1,1	0,9	1,8	-0,4	10,2	0,7	1,1
nov.18*	0,3	5,5	2,2	3,7	2,9	2,1	-0,5	0,6	1,2	-0,1	9,9	1,1	0,9
dec.18**	0,7	5,5	2,5	3,7	6,7	2,1	-0,3	-0,3	1,4	0,3	8,9	1,7	-0,4

*) Preliminära uppgifter

Not: Uppgifterna för december 2018 är prognoser (**).

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s omsättnings- och löneregister.

Tabell 2. Lönesumman i det privata näringslivet, efter bransch (årlig procentuell tillväxt, löpande penningvärde; beräknat från tidseriens trendkomponent) 2015–2018

	Totalt	Primär	Livsm.- industri	Övrig industri	Vatten och el	Bygg	Handel	Transp.	Hotell/ rest./	Finans o. försäkring	Företags- tjänster	Personl. tjänster	Land- turism	Turism
jan.15	2,4	6,6	-0,1	2,7	7,4	3,2	1,0	2,0	1,0	4,6	3,2	1,6	20,1	3,9
feb.15	1,5	8,0	-0,4	1,8	6,1	4,1	0,6	0,0	1,3	4,6	3,6	1,9	19,9	3,2
mar.15	1,1	7,1	-0,6	1,0	5,3	4,7	0,4	-1,5	1,6	4,5	4,3	2,5	20,0	2,2
apr.15	1,1	5,3	-0,7	0,3	4,5	5,1	-0,3	-2,0	1,9	13,1	5,2	3,3	19,9	1,9
maj.15	1,3	3,9	-0,8	0,0	3,8	5,3	-1,5	-1,6	2,0	13,1	6,2	4,1	19,4	2,2
jun.15	1,5	3,0	-0,9	-0,1	3,2	5,2	-2,3	-1,2	2,1	13,2	7,2	4,8	18,2	2,3
jul.15	1,4	2,7	-1,0	-0,1	2,8	4,7	-2,2	-1,9	2,2	13,3	7,8	5,4	17,6	1,6
aug.15	1,6	4,4	-1,1	0,1	2,6	4,3	-1,9	-2,5	2,5	13,5	8,3	5,7	18,3	1,4
sep.15	2,6	6,5	-1,1	0,4	2,6	4,0	-1,3	-1,4	2,7	13,6	8,8	5,9	19,8	2,7
okt.15	3,7	8,5	-1,1	0,6	2,6	3,5	-0,7	0,4	2,8	13,8	9,4	6,1	21,2	4,3
nov.15	4,4	11,4	-1,1	1,0	2,5	2,8	-0,5	1,3	2,8	13,9	9,7	6,3	21,8	4,9
dec.15	4,4	11,9	-1,0	1,4	2,0	2,0	-0,5	1,4	2,7	14,1	9,4	6,3	21,8	4,1
jan.16	3,8	9,2	-1,0	1,9	1,3	1,1	0,1	0,6	2,5	14,2	8,6	6,3	2,9	1,9
feb.16	3,3	7,7	-0,9	2,3	0,9	0,4	1,1	0,5	2,3	14,3	7,7	6,1	2,5	0,8
mar.16	3,0	8,8	-0,9	2,7	1,0	-0,1	1,7	0,8	2,2	14,4	6,6	5,7	2,5	0,8
apr.16	2,6	11,8	-0,9	3,1	1,2	-0,6	2,5	0,4	2,3	5,8	5,6	5,2	2,6	0,4
maj.16	2,1	14,9	-1,0	3,2	1,4	-1,2	3,7	-0,5	2,4	5,8	4,7	4,7	3,0	-0,3
jun.16	1,9	16,1	-1,0	3,0	1,0	-1,5	4,3	-1,0	2,5	5,7	4,0	4,6	3,6	-0,5
jul.16	1,8	15,2	-1,0	2,7	0,8	-1,7	4,1	-0,7	2,6	5,5	3,4	4,7	4,0	-0,1
aug.16	1,5	13,6	-1,1	2,5	0,8	-1,8	3,7	0,2	2,5	5,4	2,5	4,4	3,4	0,2
sep.16	0,9	11,4	-1,2	2,3	0,8	-1,5	2,9	0,1	2,4	5,2	1,4	4,0	2,4	-0,2
okt.16	0,3	7,9	-1,2	2,1	0,5	-0,8	1,8	-0,7	2,4	5,1	0,5	4,1	1,7	-0,9
nov.16	-0,3	5,3	-1,2	1,8	0,2	0,1	0,7	-1,4	2,5	4,9	-0,1	4,4	1,5	-1,5
dec.16	-0,2	5,1	-1,2	1,5	0,4	1,5	-0,4	-1,0	2,7	4,8	-0,1	4,8	1,5	-1,1
jan.17	0,7	4,7	-1,1	1,3	1,3	3,2	-1,4	0,7	2,9	4,7	0,1	5,2	1,8	0,5
feb.17	1,7	3,1	-0,9	1,4	1,9	4,6	-1,9	2,2	3,1	4,6	0,2	5,8	2,4	2,1
mar.17	2,2	1,7	-0,7	1,5	2,1	5,6	-1,9	2,9	3,3	4,5	0,5	6,4	2,5	2,6
apr.17	2,2	0,2	-0,6	1,5	2,3	6,4	-2,0	3,3	3,4	4,5	0,6	6,9	2,4	2,8
maj.17	2,2	-1,3	-0,5	1,8	2,4	7,2	-2,5	3,3	3,6	4,5	0,5	7,2	2,6	2,9
jun.17	2,2	-1,3	-0,4	2,2	2,3	7,8	-3,0	3,1	3,9	4,5	0,5	7,5	2,6	2,7
jul.17	2,1	0,8	-0,4	2,5	1,9	8,2	-3,0	2,2	4,1	4,6	0,8	8,0	2,5	1,8
aug.17	2,4	3,1	-0,2	2,6	1,6	8,4	-2,7	1,5	4,5	4,6	1,5	9,1	2,8	1,4
sep.17	2,9	4,9	-0,1	2,8	1,5	8,3	-1,9	1,6	4,8	4,6	2,3	10,3	3,5	1,8
okt.17	3,4	8,1	0,1	2,9	1,5	7,9	-0,5	1,9	5,2	4,5	3,0	11,0	4,0	2,2
nov.17	3,9	11,0	0,3	3,0	1,0	7,5	1,4	2,7	5,4	4,5	3,4	10,8	4,2	2,8
dec.17	4,3	12,2	0,4	3,3	0,2	7,0	3,6	3,6	5,6	4,4	3,5	10,5	4,3	3,7
jan.18	4,2	13,2	0,5	3,4	-0,8	6,1	5,5	3,0	5,9	4,5	3,6	10,2	4,4	3,5
feb.18	3,7	14,2	0,6	3,4	-1,8	5,0	6,4	1,5	6,0	4,6	3,7	9,5	4,1	2,4
mar.18	3,4	13,8	0,6	3,4	-3,1	4,0	7,0	0,5	6,2	4,6	3,8	8,4	3,8	1,5
apr.18	3,5	12,9	0,6	3,4	-4,5	3,3	8,0	0,3	6,2	4,6	4,1	7,4	3,9	1,4
maj.18	3,4	12,8	0,6	3,3	-5,6	2,7	8,5	0,4	6,2	4,6	4,4	6,5	3,8	1,5
jun.18	3,1	11,9	0,8	3,0	-6,0	2,4	8,1	0,5	6,2	4,6	4,3	5,5	3,7	1,6
jul.18	2,9	9,6	0,9	2,6	-5,9	2,3	7,4	0,7	6,2	4,5	4,0	4,3	3,6	1,7
aug.18	2,6	8,3	0,9	2,1	-5,8	2,3	7,1	0,8	6,1	4,5	3,9	3,2	3,4	1,7
sep.18	2,2	8,3	0,8	1,8	-5,7	2,1	6,6	0,5	6,1	4,6	3,8	1,9	3,0	1,3
okt.18*	1,8	7,3	0,7	1,8	-5,5	1,9	5,3	0,1	6,1	4,7	3,6	0,8	2,7	0,9
nov.18*	1,4	6,0	0,6	1,8	-5,0	1,7	3,9	-1,1	6,0	4,8	3,2	0,0	2,4	-0,2
dec.18*	1,1	5,2	0,6	1,7	-4,3	1,5	2,5	-2,9	6,0	5,0	2,7	-0,6	2,0	-1,7

*) Preliminära uppgifter

Källa: Bearbetning av data från ÅSUB:s omsättnings- och lönerregister.

Referenser

Energy Information Administration, US Government (<http://www.eia.gov>)

Euribor.org (<http://www.euribor.org>)

European Money Markets Institute (<https://www.emmi-benchmarks.eu/euribor-org/euribor-rates.html>)

Konjunkturinstitutet (2018) [Konjunkturbarometern december 2018](#).

Sveriges riksbank, (<http://www.riksbank.se>)

Statistikcentralen, Finland (<http://www.stat.fi>)

ÅSUB Rapport 2014:1, [Turismens samhällsekonomiska betydelse för Åland 2013](#).

ÅSUB, statistikområde [Arbetsmarknad](#).

ÅSUB, statistikområde [Företag](#).

ÅSUB, statistikområde [Konsumentprisindex](#).

ÅSUB, statistikområde [Nationalräkenskaper](#).

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), register, [löner](#) och [omsättning](#) för företag i det privata näringslivet